

สิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ

คนพิการ หมายถึงคนพิการ คือ บุคคลที่มีความผิดปกติหรือมีความบกพร่องทางร่างกาย ทางสติปัญญาหรือจิตใจ ใดๆ ที่เรียกว่าคนพิการคนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า ทั้งนี้เพราะคนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน แต่ในทุก ๆ สังคมมิได้มีบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเท่าเทียมกันทั้งหมด ยังมีบุคคลประเภทหนึ่งซึ่งมีความผิดปกติหรือความบกพร่องทางด้านร่างกาย ทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ ทำให้เป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม ซึ่งเราเรียกบุคคลเหล่านี้ว่า คนพิการ

ประเภทความพิการมี ๗ ประเภท

๑. พิการทางการเห็น
๒. พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
๓. พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย
๔. พิการจิตใจหรือพฤติกรรม
๕. พิการทางสติปัญญา
๖. พิการทางการเรียนรู้
๗. พิการทางการออกทิสติก

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการยื่นทำบัตรประจำตัวคนพิการ

๑. บัตรประจำตัวประชาชนคนพิการ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. สำเนาทะเบียนบ้านคนพิการ จำนวน ๑ ฉบับ
๓. บัตรประจำตัวประชาชนผู้ดูแล จำนวน ๑ ฉบับ
๔. สำเนาทะเบียนบ้านผู้ดูแล จำนวน ๑ ฉบับ
๕. รูปถ่าย ๑ นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๒ รูป
๖. เอกสารรับรองความพิการโดยประกอบวิชาชีพเวชกรรมของสถานพยาบาลของรัฐ หรือสถานพยาบาลเอกชน ที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด เว้นแต่กรณีสภาพความพิการ

พิการโดยประจักษ์ คือ สภาพความพิการที่สามารถ ขอมิบัตรประจำตัวคนพิการได้ โดยไม่ต้องมีใบรับรองความพิการ ได้แก่ คนตาบอดไม่มีลูกตาทั้งสองข้าง คนหูหนวกไม่มีรูทั้งสองข้าง คนพิการทางร่างกายที่แขนขาตั้งแต่ข้อมือขึ้นไป หรือขาขาดตั้งแต่ข้อเท้าขึ้นไป

บัตรประจำตัวคนพิการสามารถทำได้ ณ สถานที่ดังต่อไปนี้ กรุงเทพมหานคร ติดต่อกับ ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน (หน่วยให้บริการร่วมกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) และหน่วยงานเครือข่ายที่รับจัดบริการให้อย่างเต็มที่ ฝ่ายสังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลรามาธิบดี งานสิทธิประโยชน์ สถาบันราชานุกูล สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี และที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ต่างจังหวัด ติดต่อกับ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) อยู่ที่ศาลากลางจังหวัด หรือที่ อบต./เทศบาล

สิทธิประโยชน์คนพิการควรได้รับ คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการแล้วสามารถยื่นคำขอใช้สิทธิประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลือจากรัฐตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๖ หรือ ตามกฎหมายอื่นกำหนด ได้แก่

๑. การฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์

ในเรื่องการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลค่าอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการเพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น คนพิการที่มีบัตรของผู้พิการ (ท.๗๔) สามารถเข้าถึงและใช้บริการสาธารณสุขของรัฐได้ทุกแห่งโดยไม่ต้องมีใบส่งต่อ

๒. การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางการศึกษา

ในเรื่องการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะ หรือการศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความจำเป็นและเหมาะสมอย่างทั่วถึง

๓. การส่งเสริมอาชีพและคุ้มครองการมีงานทำของคนพิการ

ในเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงานมาตรการเพื่อการมีงานทำตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ บริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยี หรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด และการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการหน่วยงานของรัฐ หรือสถานศึกษาเอกชน

๔. การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางสังคมและสวัสดิการ

เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางสังคมและสวัสดิการเป็นไปอย่างทั่วถึง เช่น ให้บริเวณล่ามภาษามือ การช่วยเหลือทางกฎหมาย การจัดให้มีผู้ช่วยคนพิการ การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ

๕. การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก

ให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ เพื่อคุ้มครองสิทธิคนพิการมิให้สภาพแวดล้อมเป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางสังคมสำหรับคนพิการ

๖. บริการให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ

คนพิการที่บรรลุนิติภาวะ (อายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์) และผู้ดูแลคนพิการตามกฎหมาย สามารถกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพหรือขยายกิจการ จากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ รายละเอียดไม่เกิน ๕ ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย

๗. การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

ให้บริการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการเพื่อเพิ่มความสะดวกในการดำรงชีวิตและปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันในที่อยู่อาศัยของคนพิการเอง เช่นการปรับปรุงห้องน้ำ โดยการประยุกต์ใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่นที่คนพิการอาศัยอยู่เป็นหลัก ในอัตราเหมาจ่ายรายละไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาทตามที่กฎหมายกำหนด

๘. การจัดบริการล่ามภาษามือ

๙. การสนับสนุนผู้ช่วยคนพิการ

๑๐. การลดหย่อนค่าโดยสารขนส่งสาธารณะสำหรับคนพิการ